

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Велислава Чавдарова

за дисертационен труд, изготвен от

Елина Владимир Романов

**докторант на самостоятелна подготовка към Катедра „Психология“
във ВСУ „Черноризец Храбър“**

за присъждане на образователна и научна степен “доктор”

**Област на висше образование: 3. Социални, стопански и правни
науки, Професионално направление: 3.2 Психология /Педагогическа и
възрастова психология/**

тема:

**„ИЗСЛЕДВАНЕ НА ВЪЗПРИЯТИЯТА НА
РИСКОВИТЕ ГРУПИ УЧЕНИЦИ, ЗАСТРАШЕНИ ОТ ОТПАДАНЕ И
ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА ПРОМЯНА“**

**с научни ръководители проф.д-р Ваня Христова и дод. д-р Йоана
Недялкова**

1. Данни за докторанта и докторантурата

Елина Романов е докторант към катедра “Психология” във ВСУ „Черноризец Храбър“. Трудовият ѝ опит е разнообразен и експертен и съвместява редица дейности, формиращи многоаспектен професионален профил, реализиран в разнообразни работни позиции в областта на образованието. Авторката е коректен и прецизен изследовател, който успява да верифицира педагогическия и психологическия си опит,

съвместявайки ги в полезен научен продукт, осигуряващ и инструмент за практическа работа.

Депозиранията документация е изрядна и отговаряща на всички критерии по смисъла на процедурата за провеждане на настоящата защита. Докторантката добросъвестно е изпълнила всички дейности по индивидуалния си учебен план. Не се регистрират данни за плагиатство.

2. Данни за дисертацията и автореферата

Депозираният дисертационен труд е със съдържателен обем 133 страници. Те са концептуализирани в увод, три основни глави, структурирани в подглави, заключение и библиография. В книжното тяло са включени още Приложения, съдържащи резултатите от проведеното емпирично изследване. Библиографската справка указва ползването на 185 специализирани източника, както и балансиран брой Интернет ресурси. Резултатите от проведените изследвания са онагледени като общият брой на таблиците е 27, а на фигурите - 34.

В **увода** докторантката е обосновава актуалността на проблема, социалната му значимост и мотивацията за избор на темата.

В първа глава: „ПСИХОЛОГИЧЕСКИ АСПЕКТИ НА ПРОБЛЕМА, СВЪРЗАН С ОТПАДАНЕТО ОТ УЧИЛИЩЕ” се анализират обяснителните модели за отпадане от училище. Коректно са дефинирани и множеството фактори, водещи до отпадане. *Преценявам теоретичната база на разработката като добре замислена и реализирана, информативна, актуална, подходяща и академична по характер, съобразно целите и специализирания език на изследването.*

Втора глава: „МЕТОДОЛОГИЯ И МЕТОДИКА НА ЕМПИРИЧНОТО ИЗСЛЕДВАНЕ” представя едно добре организирано и

коректно проведено изследване, което показва умения за реализиране на изследователски процедури. Коректно са формулирани целта, задачите, хипотезите и изследователските въпроси, които задават полето на изследване. Предметът и обектът са ясно дефинирани. Акцент е поставен върху начините за ограничаване на отпадащите ученици в Израел.

В Трета глава е представен анализ на резултатите, коректно извършени и информативно презентирани. Направените изводи и обобщения позволяват да се систематизират и практически препоръки, които могат да послужат в бъдеще за изготвяне на цялостна програма за превенция на отпадането на учениците в Израел. Формулираните изводи са в пряка връзка с предмета на изследването и логически произтичат от анализа на обработените данни. Особено ценен приносен момент виждам в пояснителния текст относно ограниченията на осъществената процедура и споделените препоръки за оптимизирането ѝ. Както в цялостния дисертационен труд, така и тук докторантката демонстрира отлично познаване на проблематиката, адекватно владение на терминологията и професионализъм. *По отношение на изискванията за цитиране и коректно позоваване на автори намирам, че разработката покрива критериите и отговаря на стандартите.*

3. Научни приноси

Като приемам приносите, формулирани от докторантката и извън вече коментираните постижения в дисертационния труд, намирам основание да акцентирам върху следното:

- Приложен е системен подход, включващ научна обосновка на взаимовръзката между отпадането от училище, семейството, средата, училищната обстановка, общността и желанието за личностно развитие на учениците.

- Задълбочено са описани и коментирани обяснителните модели, представящи отпадането от училище като многофакторно обусловен социален проблем.
- Предложеният модел на изследване е задълбочено обмислен и прецизно реализиран. Приложен е адекватен изследователски инструментариум.
- Като съществен принос определям изведените препоръки за целенасочена работа с рискови групи, подходящи не само за Израел, но и за други страни със сходни проблеми.
- Направените изводи са отлична основа за разработване на програми за превенция, насочени към ученици, учители и семейства.

4 . Публикации и участия в научни форуми.

Докторантката има 3 публикации, които напълно съответстват на темата на дисертационното изследване и са публикувани в престижни специализирани издания.

В ЗАКЛЮЧЕНИЕ, на основата на гореизложения анализ на дисертацията на тема: **„ИЗСЛЕДВАНЕ НА ВЪЗПРИЯТИЯТА НА РИСКОВИТЕ ГРУПИ УЧЕНИЦИ, ЗАСТРАШЕНИ ОТ ОТПАДАНЕ И ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА ПРОМЯНА”** заявявам положителен вот за присъждането на образователната и научна степен „Доктор“ на Елина Романов в Професионално направление 3.2. Психология /Педагогическа и възрастова психология/.

27.07. 2025 г.

Изготвил становището.....

В. Търново

/проф. д-р Велислава Чавдарова/

